

KÚRIA

Bfv.III.509/2014/8.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év július hó 8. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmények miatt K. M. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Bajai Járásbíróság 16.B.256/2011/76. számú, illetőleg a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.364/2013/12. számú ítéletét R. F. II. rendű terhelt tekintetében a büntetés kiszabására vonatkozó részében megváltoztatja akként, hogy a terheltet a terhére rótt bűncselekmények miatt halmazati büntetésül 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre ítéli, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A Kecskeméti Városi Bíróság 14.B.2784/2005/24. számú ítéletével kiszabott 6 (hat) hónapi börtönbüntetés tekintetében engedélyezett feltételes szabadságot megszünteti.

A II. rendű terhelt a jelen ítélettel kiszabott 8 hónapi börtönbüntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható.

Egyebekben a megtámadott határozatot R. F. II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

R. F. II. rendű terheltet a Bajai Járásbíróság a 2013. június 5. napján kelt 16.B.256/2011/76. számú, és a Kecskeméti Törvényszék a 2014. február 6. napján jogerős 2.Bf.364/2013/12. számú ítéletével bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban Btk.) 274. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, továbbá a Btk. 180. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő és aszerint büntetendő becsületsértés vétségében, és ezért őt mint visszaesőt 1 év 3 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

A börtönbüntetés végrehajtását 2 év 6 hónapi próbaidőre felfüggesztette.

A bíróság által megállapított tényállás a következő.

R. F. II. rendű terhelt 1998. és 2003. között élettársa apjától, H. P.-től összesen tíz millió forint kölcsönt vett fel, amelyet a megállapított határidőig nem fizetett vissza.

Időközben a II. rendű terhelt élettársi kapcsolata H. P. lányával, H. A.-val megszűnt, majd az I. rendű terhelt lányával, K. Gy.-vel létesített újabb élettársi kapcsolatot.

H. P. polgári pert indított a II. rendű terhelttel szemben, amelynek eredményeként a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 2004. március 13-án jogerős Pk.22.119/2003. számú fizetési meghagyásos eljárásban kötelezte a II. rendű terheltet a kölcsön és járulékainak visszafizetésére.

A II. rendű terhelt a fizetési kötelezettségének ennek ellenére nem tett eleget és a vagyonára vezetett végrehajtási eljárás is eredménytelen maradt, mivel azt több alkalommal is a II. rendű terhelt által előterjesztett jogorvoslatok és kifogások miatt felfüggesztették.

Az időközben börtönbe került II. rendű és az ugyancsak ott büntetését töltő I. rendű terhelt közösen a Kecskeméti Büntetés-végrehajtási Intézetben közjegyző előtt, 2008. február 14. napján olyan valótlan tartalmú kölcsönszerződési nyilatkozatot tettek, amely szerint a II. rendű terhelt az I. rendű terhelttől több alkalommal összesen 27.510.000 forint kölcsönt vett fel.

2009. május 21-én a Kiskunhalasi Városi Bíróság a közjegyzői okiratot végrehajtási záradékkal látta el, amelynek alapján a K. Körzeti Földhivatal 2009. június 2-án végrehajtási jogot jegyzett be az I. rendű terhelt javára, így a többi hitelezői igény kielégítési sorrendjét megváltoztatva megakadályozták a sértett jogos igényének kielégítését.

2010. június 21-én napközben a II. rendű terhelt

személygépkocsijával K. belterületén közlekedett, amikor meglátta a járdán közlekedő H. P.-t, ezért a gépkocsijával hirtelen megállt, abból kiszállva a sértetthez ment, hangosan szidalmazta, majd leköpte.

A sértett joghatályos magánindítványt terjesztett elő.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt terhére a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

Indokai szerint a városi bíróság a Btk. 91. § (1) bekezdésében írt kizáró ok ellenére függesztette fel próbaidőre a II. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását.

A II. rendű terhelt ugyanis a terhére megállapított bűncselekményeket részben a Kiskunhalasi Városi Bíróság 9.B.344/2004/25. számú, 2006. május 10-én jogerősen kiszabott szabadságvesztés végrehajtása alatt követte el.

Ezért az ítélet megváltoztatását és a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.578/2014. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt változatlan tartalommal fenntartotta, és a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzését indítványozta.

A II. rendű terhelt védője az ügyészi felülvizsgálati indítványra, illetve a legfőbb ügyészi átiratra tett észrevételében a megtámadott határozat hatályában fenntartására tett indítványt.

Álláspontja szerint ugyanis a konkrét esetben a II. rendű terhelt előéleti adatainak és az intellektuális közokirat-hamisítás elkövetési ideje vizsgálatának van meghatározó jelentősége, ugyanis a II. rendű terhelt a büntetés végrehajtása során, 2008. február 14. napján, amikor közjegyző előtt kölcsönügyletre valótlan nyilatkozatot tett, csupán a Btk. 276. §-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségét követte el, amely viszont beleolvad a később, 2009. május 21-én a földhivatalhoz történő benyújtással elkövetett úgynevezett intellektuális közokirat-hamisításba, következésképpen a 2008. február 14-én elkövetett cselekmény önálló jogi értékelésére nem kerülhet sor.

A Kúria a Be. 420. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülést tartott, amelyen a Legfőbb Ügyészség képviselője az indítvánnyal egyezően szólalt fel, rámutatva arra, hogy ha a védelem jogi érvei helytállóak is lennének, a 2010. június 21-én elkövetett becsületsértés a korábbi szabadságvesztés feltételes szabadságának idejére esett.

A terhelt védője a határozat hatályában fenntartását, illetve az ítélet esetleges megváltoztatása esetén pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány az alábbiak szerint alapos.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy R. F. II. rendű terheltet korábban a Kiskunhalasi Városi Bíróság a 8.B.447/1999/41. számú ítéletével, illetve a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 2002. április 26-án jogerős 1.Bf.594/2000/17. számú ítéletével csalás bűntette és más bűncselekmények miatt 2 évi - 5 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 200.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A Kiskunhalasi Városi Bíróság a 9.B.344/2004/25. számú ítéletével, illetve a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 2006. május 10-én jogerős 1.Bf.11/2006/17. számú ítéletével csalás bűntette és más bűncselekmények miatt 8 hónapi börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a korábbi 2 évi - 5 évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés végrehajtását is.

A II. rendű terhelt e büntetését 2007. augusztus 29-én kezdte meg, majd 2008. február 29-én feltételes szabadságra bocsátották, amely 2009. február 27-én telt le.

A Kecskeméti Városi Bíróság a 2009. november 17-én jogerős 14.B.2784/2005/24. számú ítéletével jogosulatlan pénzügyi tevékenység bűntette miatt 6 hónapi börtönbüntetésre és 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A II. rendű terheltet a bíróság 2010. március 25-én feltételes szabadságra bocsátotta, amely 2011. március 24-én telt volna le.

A jogszabályok felhívásából egyértelmű, hogy a Bajai Járásbíróság a cselekmény elkövetésekor hatályban volt jogszabályt alkalmazta. Figyelmen kívül hagyta azonban, hogy az elkövetéskor hatályban volt Btk. 90. § a) pontja - az elbíráláskor hatályban volt Btk. 91. § (1) bekezdés c) pontjával egyezően - kizárta a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését, ha az elkövető a végrehajtandó szabadságvesztésre történő elítélését követően, de a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt követte el a szándékos bűncselekményt.

Megállapítható tehát, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott ítélet III/2. tényállási pontjában írt bűncselekményt a II. rendű terhelt, a Kecskeméti Városi Bíróság 2009. november 17-én jogerős 14.B.2784/2005/24. számú ítélettel kiszabott 6 hónapi szabadságvesztésre elítélését követően, de a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése, illetve végrehajthatóságának megszűnése, vagyis 2011. március 24. napja előtt, 2010. június 21-

én követte el.

Ez esetben viszont sem az elkövetéskor hatályos Btk. 90. § a) pontja, illetve az elbíráláskor hatályban volt Btk. 91. § (1) bekezdés c) pontja nem adott lehetőséget a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére.

Ennek megfelelően a Bajai Járásbíróság anyagi jogszabályt sértett, amikor a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette, és ezt a másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék is észlelte, azonban a II. rendű terhelt terhére bejelentett ügyész jogorvoslat hiányában, a Be. 354. § (1) bekezdésében írt súlyosítási tilalom folytán orvosolni nem tudta.

A Kúria a járásbíróság ítéletét a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel megváltoztatta, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Ugyanakkor viszont az első- és másodfokú ítéletben írt bűnösségi körülményeket mérlegelve, különösen a jelentősebb időmúlásra figyelemmel a II. rendű terhelttel szemben a büntetés tartamát a Be. 423. § (4) bekezdésében biztosított keretek között megváltoztatta, és azt a rendelkező részben írtak szerint állapította meg.

Az elsőfokú ítéletben felsorolt, valamint a másodfokú bíróság által kiegészített jelentős súlyú és nagy számú súlyosító körülmények azonban szabadságvesztés büntetésnél enyhébb büntetési nem alkalmazására nem adnak törvényes lehetőséget, következésképpen pénzbüntetés alkalmazására sem kerülhet sor.

Ezzel egyidejűleg megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetésből a Btk. 47. § (4) bekezdés a) pontja alapján feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az előzőekben kifejtettek szerint a II. rendű terhelt a jelen ügy tárgyát képező becsületsértés vétségét a Kecskeméti Városi Bíróság 14.B.2784/2005/24. számú ítéletében alkalmazott feltételes szabadság próbaideje alatt követte el, a Kúria a Btk. 48. § (4) bekezdése szerint a feltételes szabadságot megszüntette, mivel a II. rendű terheltet e bűncselekmény miatt - halmazati büntetésül - végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte.

A II. rendű terhelt védőjének észrevételével kapcsolatosan a Kúria rámutat, hogy a Be. 423. § (4) bekezdése értelmében a megtámadott határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. Jelen felülvizsgálati ügyben az eldöntendő

kérdés volt, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint a Bajai Járásbíróság a büntető anyagi jogszabályok sérelmével függesztette-e fel próbaidőre a II. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását.

Mivel a Kúria ezt a kérdést igenlően válaszolta meg, a védő által a Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontjában írt intellektuális közokirat-hamisítással kapcsolatosan felvetett, és elvi határozatokkal alátámasztott jogkérdés dogmatikai elemzése már kívül esik a felülvizsgálat törvényileg szabályozott keretein.

Figyelemmel arra, hogy a Kúria a Be. 425. § (5) bekezdésben írt jogkörében eljárva, abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem észlelt, az ítélet egyéb rendelkezéseit a Be. 426. § szerint hatályában fenntartotta.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3. §-ának (4) bekezdésén, illetve a 416. §-a (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418. §-a (3) bekezdésén és 421.§ -ának (2)-(3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2014. július 8.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Akác Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

MV